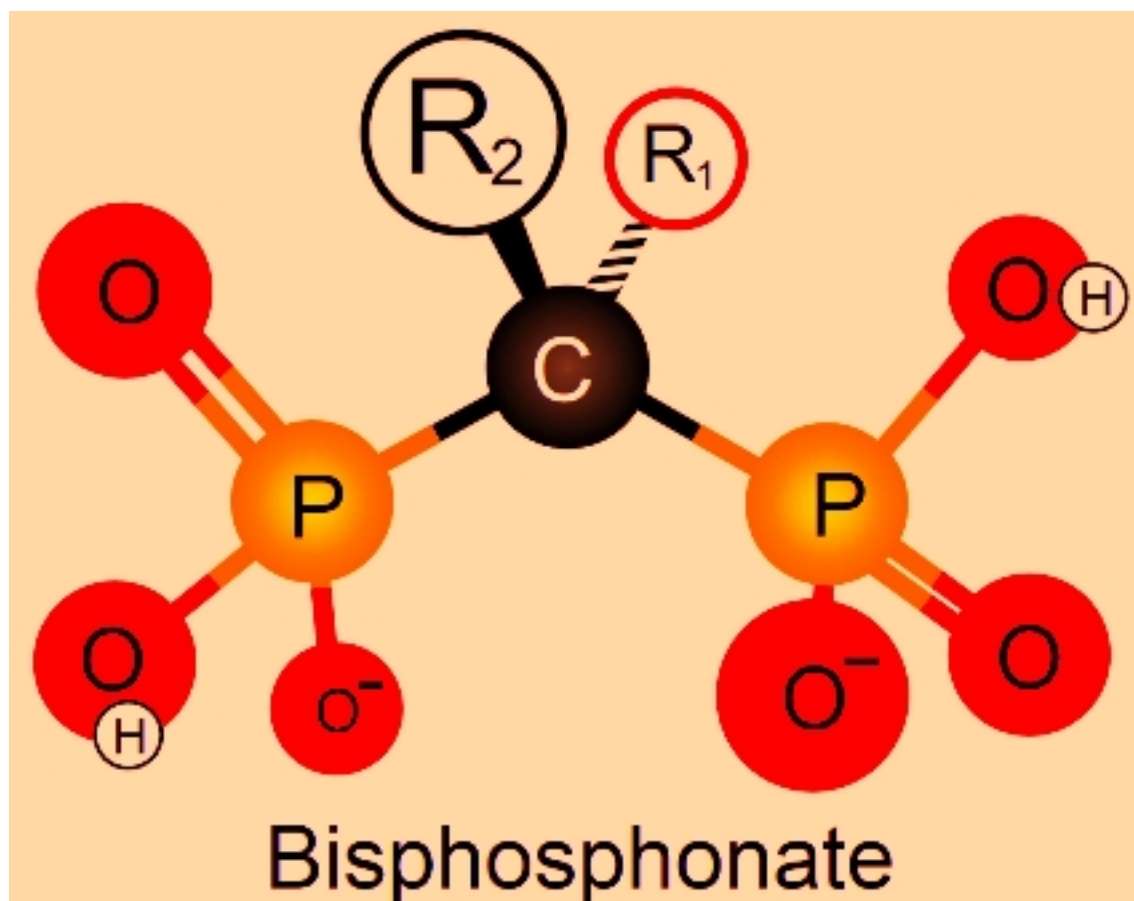

Ds Nguy n Th Mai

Bisphosphonates là m t nhóm các lo i thu c đ c s đ ng đ đ i u tr b nh loãng x ng, b nh Paget, và nh là m t ph n c a m t s phác đ b nh ung th , đ c bi t là ung th x ng di căn và đa u t y. Bisphosphonates đ c dùng riêng l ho c ph i h p trong các ch đ nh khác nhau.

D a vào c u trúc hóa h c, có th chia các thu c bisphosphonates thành 2 nhóm: nhóm có ch a nitrogen (nh alendronate, risedronate, ibandronate, olpadronate, pamidronate, zoledronate) và nhóm không ch a nitrogen (etidronate, clodronate, và tiludronate)

Qua r t nh i u nghiên c u lâm sàng, có th nói r ng các thu c nh alendronate

(BD:Fosamax,Drolenic 10), risedronate (Actonel,Acitonal – 5), zoledronate (Zometa,Sunzobone) có hiễm u quặng rickets khấp quan trọng vì có phòng ngừa loãng xương. Các thuốc này tuy chỉ tăng mật độ khoáng trong xương khoảng 5-7%, nhưng có khả năng giảm nguy cơ gãy xương đốt sống và xương hông đến 50%. Một số nghiên cứu gần đây còn cho thấy zoledronate có hiễm u quặng giảm nguy cơ gãy xương lên đến 70% và thậm chí làm giảm nguy cơ tử vong ở bệnh nhân gãy xương hông [2]

Vì những hiễm u quặng rickets đáng kể này, cho đến nay bisphosphonates đã trở thành một liệu pháp hàng đầu để điều chỉnh rối loạn rickets ở bệnh nhân loãng xương. Trong vài trường hợp đã được báo cáo về các biến chứng thủng quặng, viêm thủng quặng, loét thủng quặng, trợt thủng quặng, đôi khi kèm với chảy máu sau khi bệnh nhân uống alendronate và pamidronate. Trong một số trường hợp nghiêm trọng biến chứng này biến chứng nặng nề hơn như viêm phổi, viêm tiểu phế quản. Do vậy, alendronate được xem là chống chỉ định đối với những bệnh nhân rickets nặng hoặc có bệnh lý về thận. Cả hai thuốc alendronate và risedronate cũng chống chỉ định cho những bệnh nhân không có khả năng nuốt hay dùng thuốc uống ít nhất 30 phút sau khi uống thuốc [1]. Một số phản ứng phụ (như sốt, cảm thấy khó chịu, đau cơ bắp) cũng xảy ra và thậm chí có thể cao đến 10% hay 20% ở bệnh nhân dùng thuốc tiêm pamidronate hoặc zoledronic [2]. Giảm nồng độ calcium trong máu có thể xảy ra, cần phải điều chỉnh bằng giảm calci máu trước khi bắt đầu điều trị bằng các thuốc bisphosphonates, dùng thêm chế độ dinh dưỡng bổ sung calci và vitamin D [1].

Những năm gần đây có ghi nhận báo cáo về nguy cơ mắc bệnh hoại tử xương hàm liên quan đến Các thuốc bisphosphonates. Chính vì thế mà Cục quản lý thuốc phẩm và thuốc (Food and Drug Administration) yêu cầu công ty sản xuất thuốc cần báo về phản ứng phụ trên nhãn thuốc. Các chuyên gia loãng xương khuyến cáo các bệnh nhân mắc ung thư, bệnh nhân đang điều trị bằng hóa trị liệu, bệnh nhân với tiền sử răng nghi ngờ nên khám răng định kỳ trước khi sử dụng bisphosphonates.

Hoại tử xương tai ngoài

Cục quản Quản lý Dược phẩm Anh (MHRA) đã nhận được thông tin có 29 báo cáo hoại tử xương tai ngoài gần với chỉ định sử dụng các bisphosphonates đã được xác định trên toàn thế giới, trong đó có 11 trường hợp được báo cáo trong y văn lâm sàng. Các trường hợp đã được báo cáo với sử dụng bisphosphonates tĩnh mạch hoặc dùng uống điều trị ung thư hay loãng xương.

Hầu hết các trường hợp có liên quan với liệu pháp bisphosphonate dài hạn trong 2 năm hoặc lâu hơn, và hầu hết các trường hợp có các yếu tố nguy cơ có thể bao gồm: sử dụng steroid, hóa

Báo cáo hi  m g p ho  i t   ng tai ngo  i c a Bisphosphonates

Vi t b i Bi n t p vi n

Ch  nh t, 20 Th ng 12 2015 09:10 - L n c p nh t cu i Ch  nh t, 20 Th ng 12 2015 09:19

tr , v  c c y u t  nguy cơ nh  nhiễm trùng, m t t c đ ng tai.

Hiện nay, c c bisphosphonates c  trong danh m c thuốc bệnh viện: Alendronic acid(Drolenic 10) Risedronate natri (Acitonal – 5), Axit zoledronic (BD Sunzobone) v  v n l  nh m thuốc h ng đ u cho đ i u tr  loãng xương v  ph ng ch ng g y xương, các ung th  xương di căn v  đ u t y . Nh ng c ng nh  c c lo i thuốc kh c, các bisphosphonates c  l i v  c  nh ng ph n  ng ph , k  c  ph n  ng nghi m tr ng hoặc l  nguy cơ th p, th i bác sĩ đ i u tr  v n c n ph i th n tr ng khi dùng thuốc v  việc c n đ i giữa l i v  h i v n l  m t quyết định sau c ng c a ng i bệnh với s  l  gi i đ a tr n b ng ch ng c a bác sĩ.

T i liệu tham khảo:

1. Dược th  Quốc gia Việt Nam- 2012,Nxb Y học.
2. Black DM, Delmas PD, Eastell R, Reid IR, et al. Once-yearly zoledronic acid for treatment of postmenopausal osteoporosis.N Engl J Med 2007 May 3;356(18):1809-22.
3. <https://www.gov.uk/drug-safety-update/bisphosphonates-very-rare-reports-of-osteonecrosis-of-the-external-auditory-canal>